

31 Οκτωβρίου 2023
The Royal Hall, Λευκωσία

11^ο Ενεργειακό Συμπόσιο

«Κύπρος: Ώρα έργων για την ενέργεια»

Λευκωσία 2023

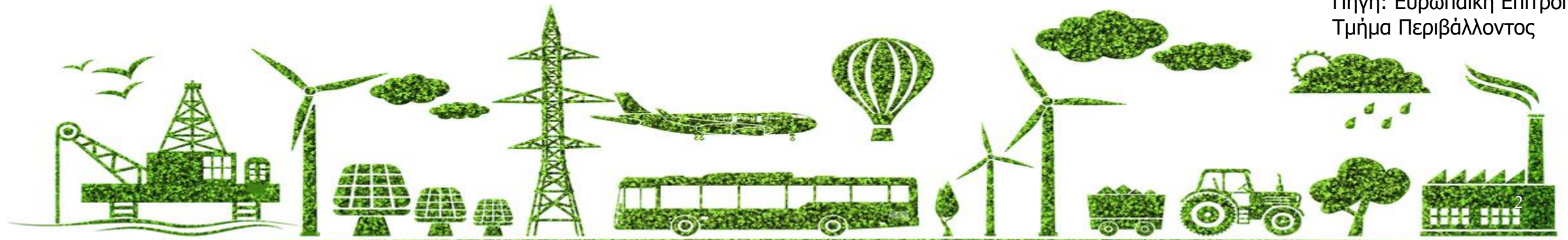
Φάνος Καραντώνης
Πρόεδρος ΣΑΗ & ΣΕΑΠΕΚ

Εθνικοί στόχοι για το μερίδιο των ΑΠΕ στην κατανάλωση ενέργειας

Τομέας	Αποτελέσματα για το			
	Στόχος 2020	2020	Στόχος 2030	
Θέρμανση-ψύξη	23.5	37 ▲	39	Ενδεικτικός
Ηλεκτροπαραγωγή	16	12 ▼	26	Ενδεικτικός
Οδικές μεταφορές	10	7.4 ▼	14	Υποχρεωτικός
Συνολικό μερίδιο ΑΠΕ	13	16.9 ▲	23	Υποχρεωτικός

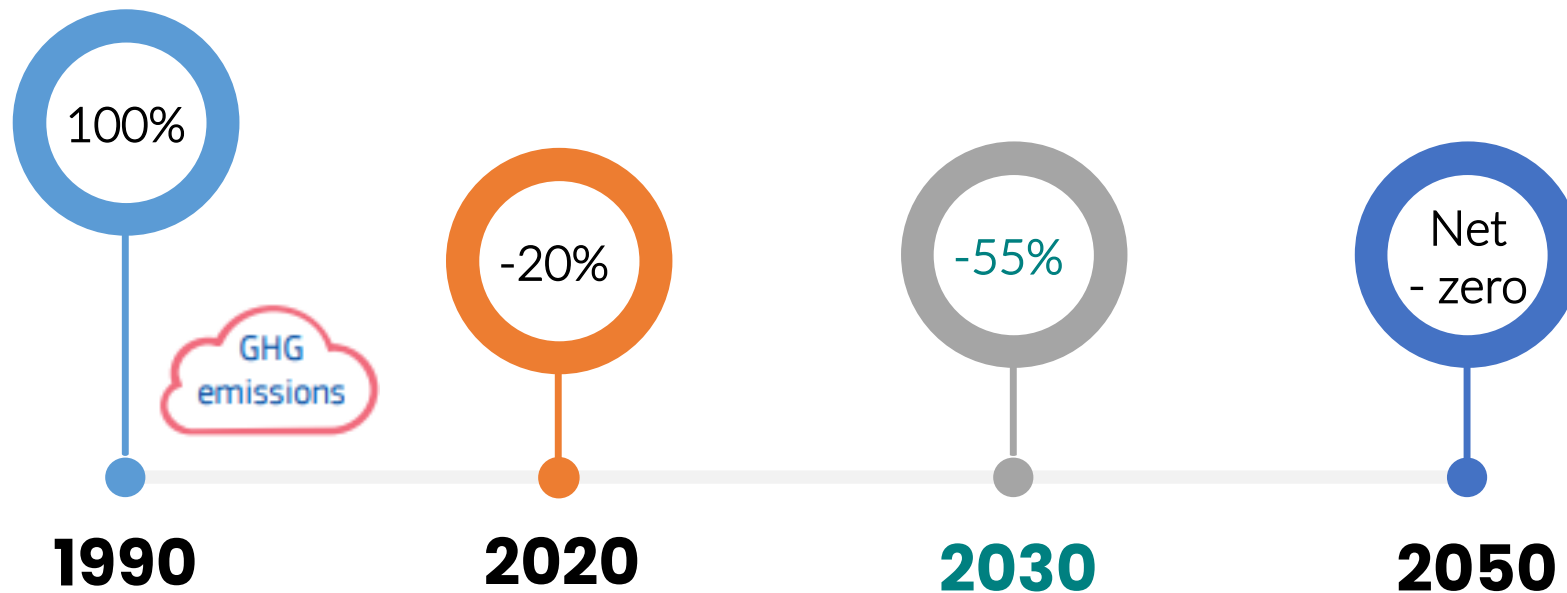
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Τμήμα Περιβάλλοντος

Δέσμη Νομοθετικών Προτάσεων "Fit for 55"

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπόβαλε προτάσεις για την αύξηση της φιλοδοξίας για το κλίμα, αναθεωρώντας τον στόχο μείωσης αερίων του θερμοκηπίου για το 2030 μέσω της **Δέσμης Νομοθετικών Προτάσεων "Fit for 55"**.

Προτεινόμενη πορεία μείωσης αερίων του θερμοκηπίου:

Περιεχόμενο Δέσμης Νομοθετικών Προτάσεων "Fit for 55"

12 Νομοθετικές Προτάσεις

Οι προτάσεις περιέχουν άμεσες ή έμμεσες συνδέσεις με άλλα μέρη της δέσμης και αποσκοπούν στην αλληλοενίσχυση..

Οδηγία Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, Renewable Energy Directive

40%

Μερίδιο ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο μέχρι το 2030

1,1%

Θέρμανση/ψύξη: δεσμευτικός στόχος ετήσιας αύξησης της ανανεώσιμης ενέργειας

2,1%

Τηλεθέρμανση/ψύξη: ενδεικτικός στόχος ετήσιας αύξησης της ανανεώσιμης ενέργειας

13%

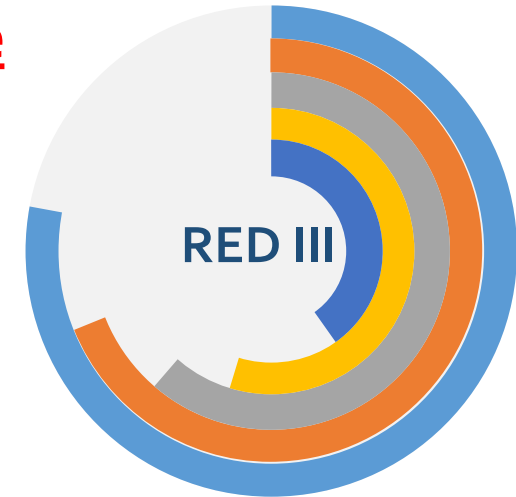
Μεταφορές: στόχος μείωση των εκπομπών GHG ως το 2030 (και υπό-στόχοι)

1,1%

Βιομηχανία: ενδεικτικός στόχος ετήσιας αύξησης της ανανεώσιμης ενέργειας (δεσμευτικός υπό-στόχος)

49%

Κτίρια: Ενδεικτικό μερίδιο στον οικοδομικό τομέα σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο ως το 2030

Η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030 **απαιτεί υψηλότερα μερίδια ανανεώσιμης ενέργειας**

Ανασκόπηση της πορείας επίτευξης των στόχων ΑΠΕ

Στόχοι ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030
(Οκτ. 2014)

40%

Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 40% σε σύγκριση με το 1990

32%

Διείσδυση ΑΠΕ κατά τουλάχιστον 32%

32,5%

Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 32,5%

15%

Ηλεκτρική διασυνδεσιμότητα τουλάχιστον 15%

Νομοθετικό πακέτο
«Fit for 55» (2030)

55%

Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία
(European Green Deal):
Στόχος η κλιματική ουδετερότητα της ΕΕ μέχρι το 2050

42.5%

Σχέδιο **REPowerEU**:
Αύξηση στόχου για τις ΑΠΕ στο **45% μέχρι το 2030**

36%-39%

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή

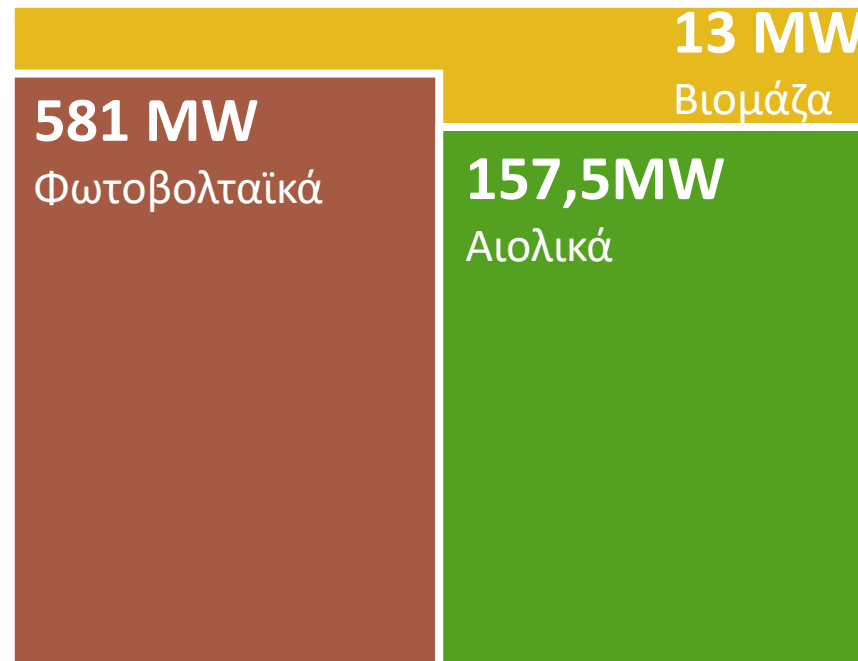

Υφιστάμενο σύστημα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

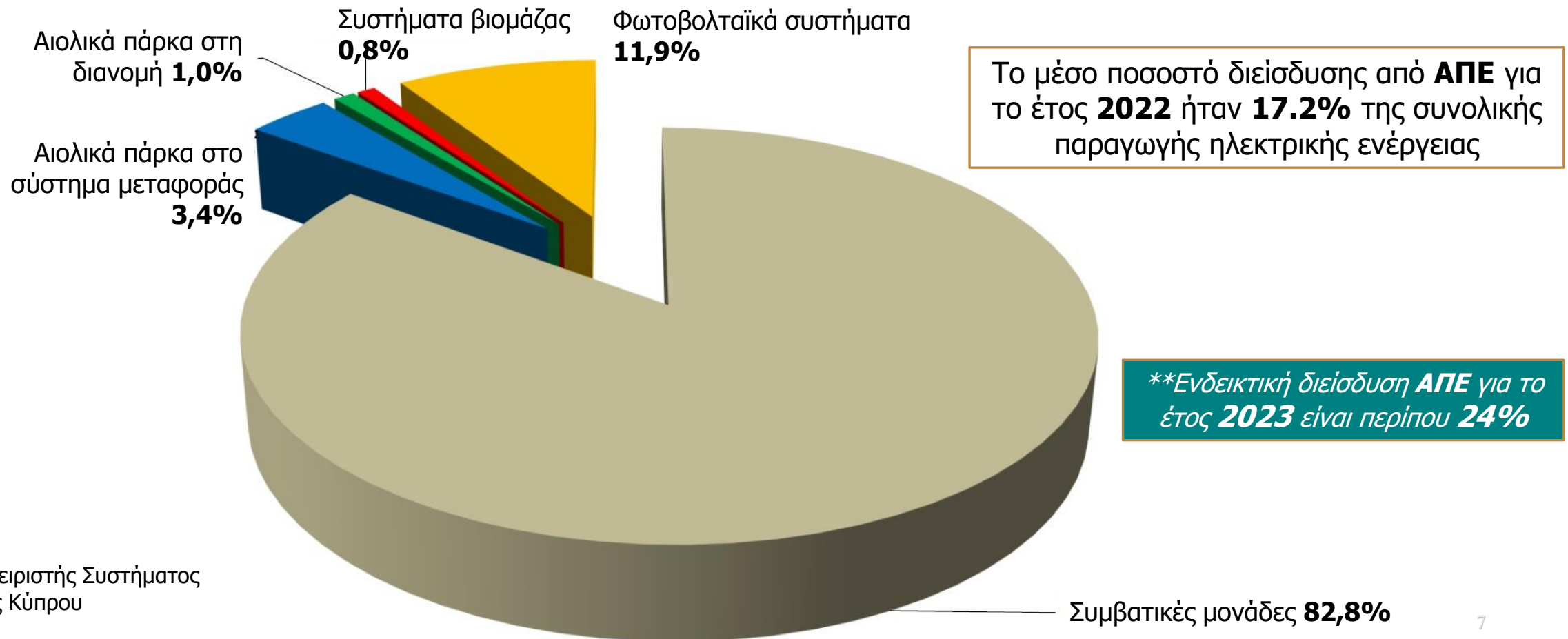
Συνολική εγκατεστημένη ισχύς:

Συμβατικά: 1483 MWe

ΑΠΕ-Η: 751 MWe

Ποσοστά Διείσδυσης Ηλεκτροπαραγωγής από **ΑΠΕ** για το **2022**

Εγκατεστημένα συστήματα ΑΠΕ Ιδιοκατανάλωσης (Ιούλιος 2023)

- **45,270** εγκατεστημένα ΦΒ συστήματα **net metering** ισχύος 206 MW.
- **526** ΦΒ συστήματα **net billing** ισχύος 40 MW.
- **1** σύστημα **βιομάζας net billing** ισχύος 2.4 MW.
- **53** ΦΒ συστήματα **Αυτοπαραγωγής** ισχύος 2 MW.

Εγκατεστημένα συστήματα ΑΠΕ Εμπορικά (Ιούλιος 2023)

- **131** εγκατεστημένα **ΦΒ** συστήματα **ενταγμένα** στη **Μεταβατική** ισχύος 212 MW.
- **25** εγκατεστημένα **ΦΒ** συστήματα **ενταγμένα** στην **Ανταγωνιστική Αγορά** ισχύος 9 MW.
- **1,873** **ΦΒ** συστήματα (**FiT**) ισχύος 77 MW.
- **13** συστήματα **Βιομάζας** (**FiT**) ισχύος 9 MW.

Σχέδιο για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ για ίδια κατανάλωση

Κατηγορία Α	Κατηγορία Β	Κατηγορία Γ
Συμφηφισμός μετρήσεων (net metering)	Συμφηφισμός λογαριασμών (net billing)	Αυτόνομα συστήματα
<p>ΦΒ συστήματα συνδεδεμένα με το δίκτυο.</p> <p>Μέγιστη δυναμικότητα: 10.4 kW</p> <p>Απευθύνεται σε:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Οικιακούς καταναλωτές 2. Μη οικιακούς καταναλωτές <p><u>Συνολική διαθέσιμη ισχύς:</u> 20 MW - οικιακούς 10 MW - μη οικιακούς</p>	<p>Συστήματα ΑΠΕ ενωμένα με το δίκτυο.</p> <p>Μέγιστη δυναμικότητα: 8 MW</p> <p>Απευθύνεται σε:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εμπορικές και βιομηχανικές μονάδες. 2. Οικιακούς καταναλωτές 3. Δημόσια κτίρια κτλ. <p><u>Συνολική διαθέσιμη ισχύς:</u> 20 MW</p>	<p>Συστήματα ΑΠΕ μη ενωμένα με το δίκτυο.</p> <p>Μέγιστη δυναμικότητα: Χωρίς περιορισμό</p> <p>Απευθύνεται σε:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Όλους τους καταναλωτές <p><u>Συνολική διαθέσιμη ισχύς:</u> Χωρίς περιορισμό</p>

Σχέδιο για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ για ίδια κατανάλωση

Κατηγορία Δ	Κατηγορία Ε
Εικονικός συμψηφισμός μετρήσεων (virtual net metering)	Εικονικός συμψηφισμός λογαριασμών (virtual net billing)
<p>ΦΒ συστήματα συνδεδεμένα με το δίκτυο.</p> <p>Μέγιστη Δυναμικότητα: 10.4 kW για οικιακούς και 100 kW για γεωργούς & οινοποιεία</p> <p>Απευθύνεται σε:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Οικιακούς καταναλωτές 2. Επαγγελματίες γεωργούς 3. Οινοποιητικές επιχειρήσεις <p>Συνολική διαθέσιμη ισχύς: 10 MW</p>	<p>ΦΒ συστήματα συνδεδεμένα με το δίκτυο.</p> <p>Μέγιστη Δυναμικότητα: 150kW ανά λογαριασμό κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και ανά δικαιούχο/επιχείρηση (ή 500kW με αποθήκευση και προϋποθέσεις)</p> <p>Απευθύνεται σε:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Φυσικά πρόσωπα 2. Νομικά πρόσωπα 3. Δημόσιες/τοπικές αρχές <p>Συνολική διαθέσιμη ισχύς: 15 + 15 MW</p>

Σχέδιο χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης ΑΠΕ σε κατοικίες

Α. Εγκατάσταση ΦΒ συστήματος σε υφιστάμενη κατοικία	Β. Εγκατάσταση ΦΒ συστήματος σε κατοικίες ευάλωτων καταναλωτών	Γ. «Φωτοβολταϊκά για Όλους»
<p>Χορηγία: €375 ανά εγκατεστημένο kW με μέγιστο ποσό €1.500*</p> <p>Αφορά υφιστάμενες κατοικίες, στις οποίες η αίτηση για έκδοση Άδειας Οικοδομής ή Πολεοδομικής Άδειας είχε κατατεθεί πριν την 01 Ιαν. 2017.</p>	<p>Χορηγία: €1.000 ανά εγκατεστημένο kW με μέγιστο ποσό €5.000</p> <p>Αφορά υφιστάμενες κατοικίες, στις οποίες η αίτηση για έκδοση Άδειας Οικοδομής ή Πολεοδομικής Άδειας είχε κατατεθεί πριν την 01 Ιαν. 2017 και στην οποία διαμένει μόνιμα ο ευάλωτος καταναλωτής ηλεκτρικής ενέργειας.</p>	<p>Αναμένονται λεπτομέρειες και πρόνοιες της κατηγορίας μέχρι το τέλος του 2023.</p>

- ✓ Αναδρομική ισχύς: Εφαρμόζεται σε επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν **μετά την 01 Αυγούστου 2021**.
- ✓ Ισχύς Σχεδίου: **Μέχρι 20 Δεκεμβρίου 2023** ή μέχρι εξαντλήσεως του προϋπολογισμού.
- ✓ Προϋπολογισμός Σχεδίου: **€ 30 εκ.**

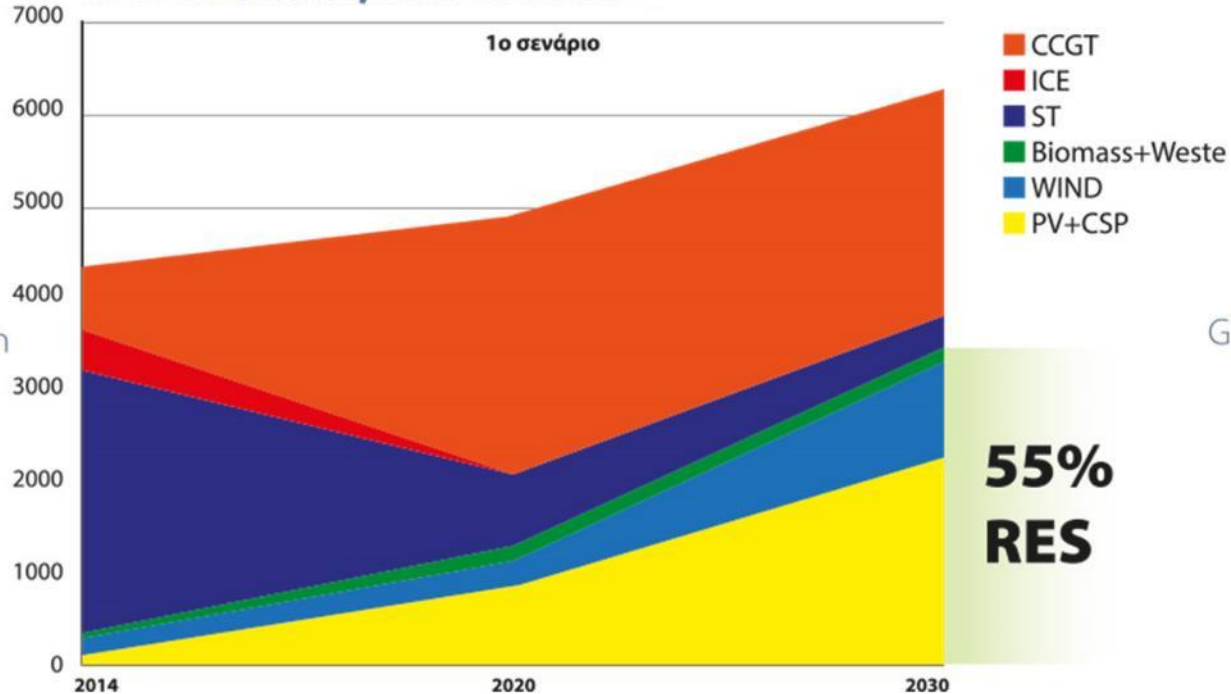
* Για τις ορεινές περιοχές το ποσό χορηγίας αυξάνεται κατά 50%.

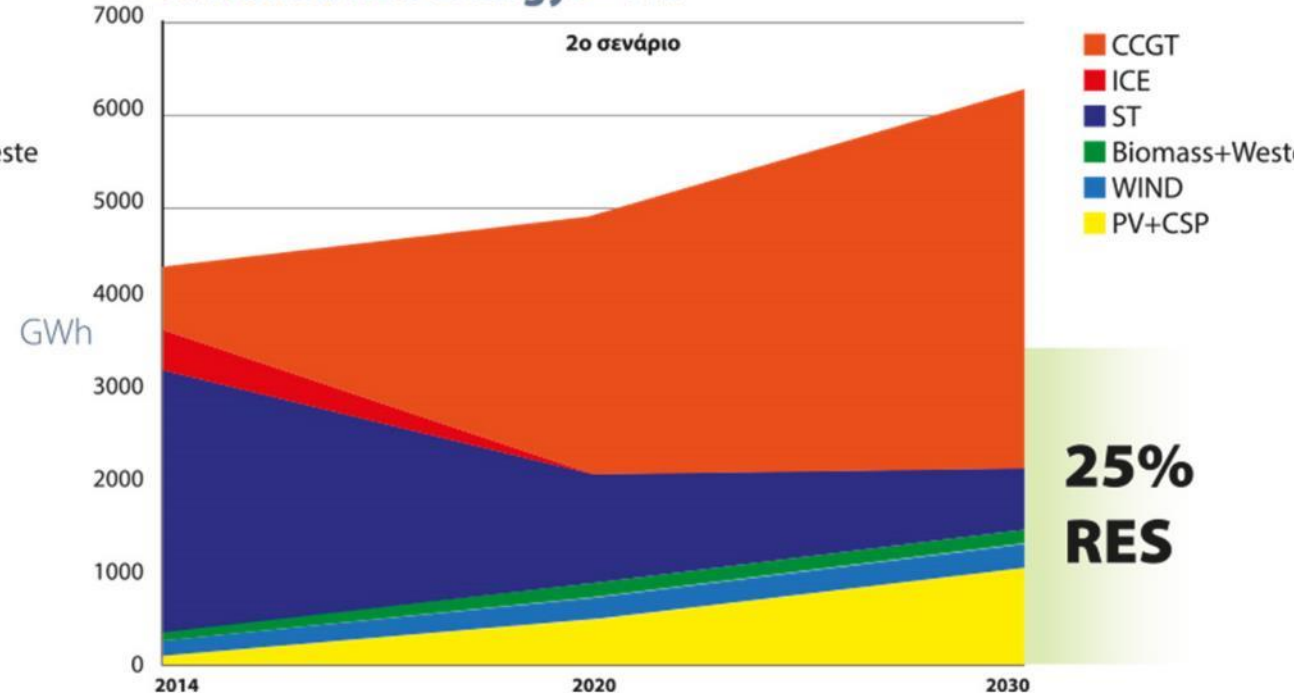
Διάφορα σενάρια διεύθυνσης των ΑΠΕ (Ηλεκτρισμός)

- Φυσικό Αέριο κύρια πηγή παροχής για ηλεκτρογεννήτριες (CCGT).
- Δυναμική ανάλυση έδειξε μεγάλη πιθανότητα για πλήρη σβέση με το ψηλό σενάριο διεύθυνσης των ΑΠΕ (RES).
- Σύστημα αποθήκευσης (ευέλικτο ή ηλεκτρική διασύνδεση θα χρειαστεί στο μέλλον για να είναι οικονομικά εφικτό να εγκατασταθούν περισσότερες ΑΠΕ)

17% αποκοπές ΑΠΕ το 2030

Curtailed RES energy: ~1%

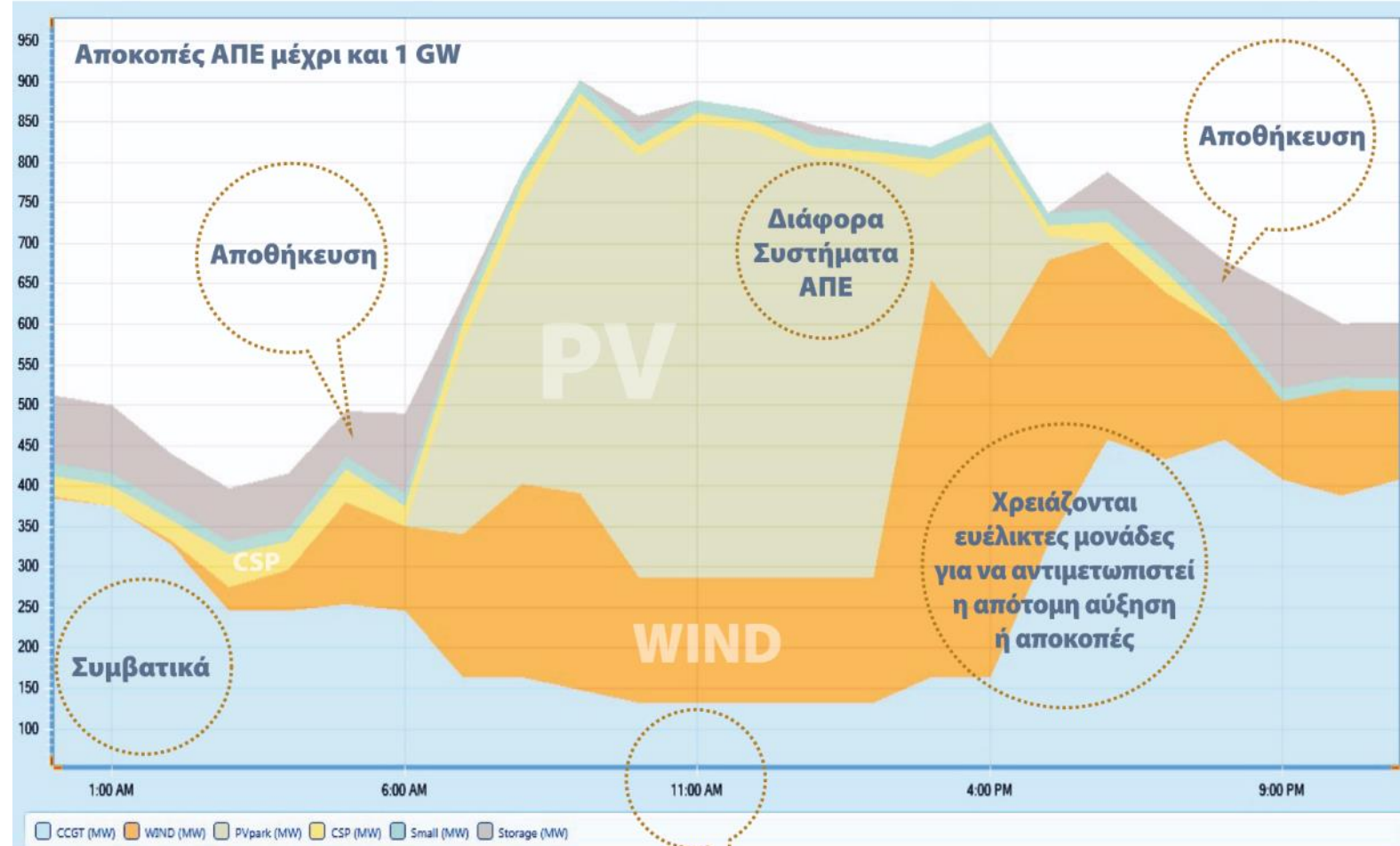
Ασφαλής Διείσδυση των ΑΠΕ **Σενάριο για τον Φεβρουάριο 2030 με ΑΠΕ 55%**

Σενάριο (SnapShot)

Εξετάστηκε σε λεπτομέρεια το πιο τεχνικά δύσκολο σενάριο. Μεγάλη διείσδυση των ΑΠΕ με χαμηλή ζήτηση ενέργειας.

Τεχνικοί Περιορισμοί

Το σύστημα θα χρειαστεί ευέλικτες μονάδες και αποθήκευση ενέργειας σε περίπτωση μη ηλεκτρικής διασύνδεσης. Μεγάλες Αποκοπές Ενέργειας σε ώρες χαμηλής ζήτησης.

Πηγή: Υπηρεσία Ενέργειας, ΥΕΕΒ

Διείσδυση ΑΠΕ > 80% Προβλήματα με Εφεδρείες

Περικοπές Παραγωγής ΑΠΕ (curtailment)

Λόγος Περικοπής

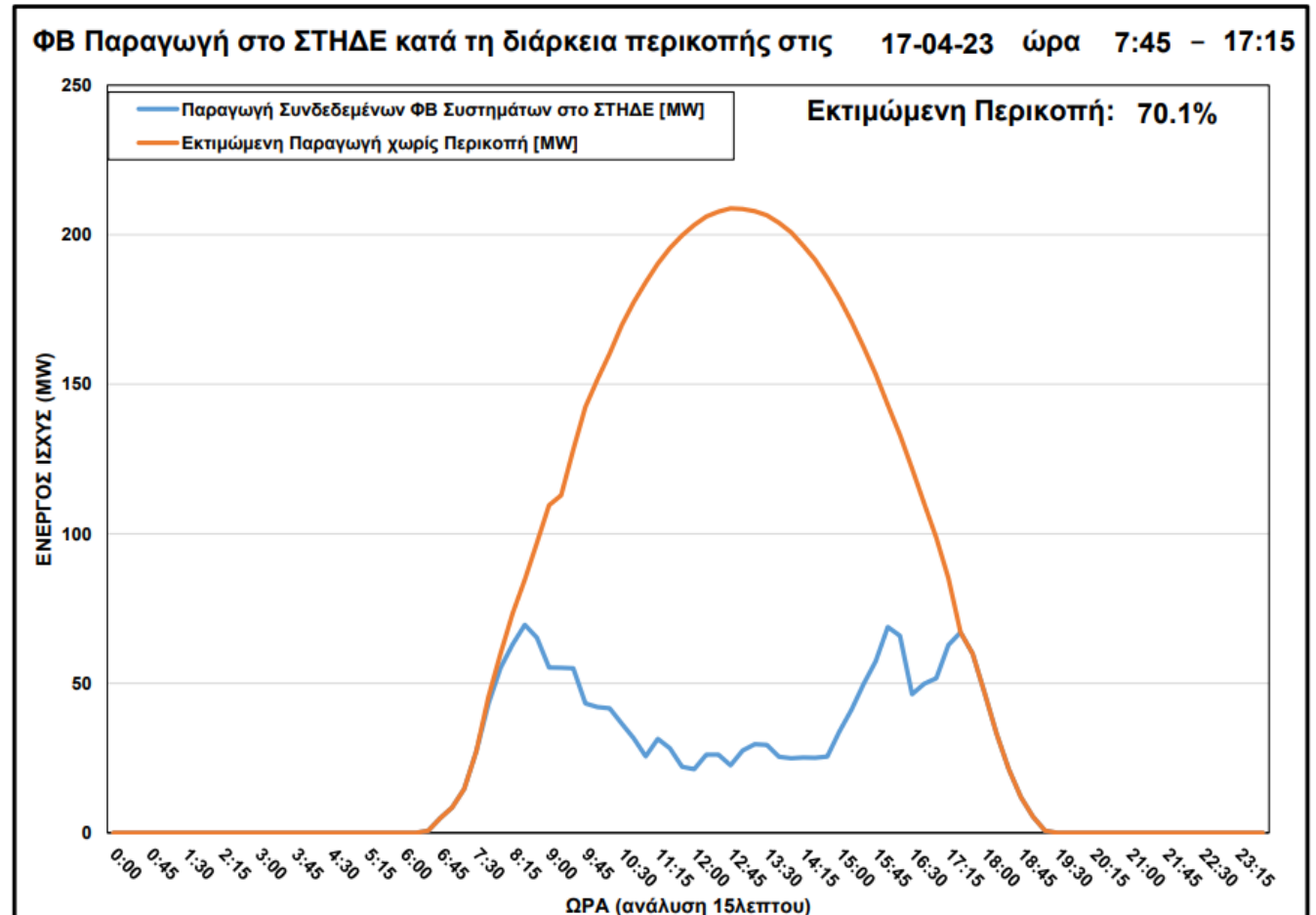
Περιορισμός παραγωγής ΑΠΕ λόγω χαμηλής ζήτησης στο ηλεκτρικό σύστημα

Συνολική Εκτιμώμενη Ενέργεια της ημέρας: **1,592 MWh**

Συνολική Εκτιμώμενη Ενέργεια που περικόπηκε: **1,117 MWh**

Ποσοστό Ενέργειας που περικόπηκε

70.1%

Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού (ΑΑΗ)

- ❑ 8% καταναλωτών εξυπηρετούνται από Ιδιώτες Προμηθευτές
- ❑ 76% ηλεκτροπαραγωγής από **ορυκτά καύσιμα**
- ❑ 24% παραγωγή από **ΑΠΕ**
- ❑ Αναγκαία η επίσπευση της **έναρξης** της **Ανταγωνιστή Αγοράς Ηλεκτρισμού** και τη διατήρηση της **σταθερότητας** του ρυθμιστικού και κανονιστικού **πλαισίου** που διέπει τη λειτουργία της Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού.
- ❑ Το άνοιγμα της ΑΑΗ είναι η απάντηση σε όλες της **στρεβλώσεις** που δημιουργούνται **από την συνέχιση** και τη παράταση της **Μεταβατικής Ρύθμισης** της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Ανεξαρτητοποίηση και Διαχωρισμός των Δικτύων

- Άμεσα **εφαρμογή** της **νομοθεσίας** που ψηφίστηκε το **2021** και διέπει την πλήρη **ανεξαρτητοποίηση του ΔΣΜΚ**, από τις δραστηριότητες της καθετοποιημένης ΑΗΚ.
- **Αξιολόγηση της αποδοτικότητας** της εφαρμογής του **λειτουργικού διαχωρισμού** της **υπερδεσπόζουσας ΑΗΚ**, ως προς τη διασφάλιση της **ανεξαρτησίας** και **αμεροληψίας** στη Διοίκηση και στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων όσον αφορά τη Δραστηριότητα Δικτύων.

Εγκατάσταση συστημάτων αποθήκευσης

- ❑ Το Ηλεκτρικό Σύστημα της Κύπρου χρειάζεται άμεσα **συστήματα αποθήκευσης** για να **στηρίξει τη διείσδυση των ΑΠΕ**
- ❑ Τα συστήματα αποθήκευσης μπορούν αρμονικά να συμμετάσχουν στην Ανταγωνιστική Αγορά Ηλεκτρισμού.
- ❑ Απαιτούνται **ΑΜΕΣΑ ρυθμίσεις** των **Κανόνων Μεταβατικής Ρύθμισης** για την **ένταξη** και **λειτουργία** των συστημάτων αποθήκευσης στο ηλεκτρικό σύστημα.
- ❑ Το *προτεινόμενο* **Γενικό Πλαίσιο Πολιτικής** για τα **Συστήματα Αποθήκευσης** που προώθησε το ΥΕΕΒ **αντίκειται** στην ισχύουσα **νομοθεσία**, η οποία δεν επιτρέπει την ανάπτυξη και λειτουργία των συστημάτων από τη μονοπωλιακή δραστηριότητα Δικτύων (ΑΗΚ).

Source: www.fuelcellstore.com

Υπερ-δεσπόμενη Επιχείρηση Ηλεκτρισμού

- ❑ Αναγκαίο να καθοριστεί ο **ρόλος** που θα διαδραματίσει ο **συμμετέχοντας με δεσπόμενη θέση** στην **ΑΑΗ**.
- ❑ Θα πρέπει να καθοριστεί σχέδιο με συγκεκριμένα βήματα και **χρονοδιάγραμμα** που θα οδηγήσουν στον **περιορισμό της ισχύος** της ΑΗΚ στην Αγορά Ηλεκτρισμού, θέτοντας μέγιστα όρια μεριδίου αγοράς σε όγκο και ποσοστά.
- ❑ **Περιορισμός** στη **δεσπόμενη επιχείρηση** η δυνατότητα μέσω ρυθμιζόμενων και/ή μη ρυθμιζόμενων δραστηριοτήτων της, να **διατηρεί** και να **αυξάνει το μερίδιο** και γενικότερα το **εκτόπισμα** της στην Αγορά Ηλεκτρισμού (είτε στην παραγωγή είτε στην προμήθεια).

Εκσυγχρονισμός Δικτύων – Έξυπνοι Μετρητές

- ❑ Άμεση ανάγκη **ενδυνάμωσης** του Συστήματος **Μεταφοράς** και **Διανομής** μέσω της υλοποίησης **έργων προσαρμογής, εκσυγχρονισμού** και **αναβάθμισης** των δικτύων.
- ❑ Μέσω της ενδυνάμωσης να **αρθούν** τα **τεχνικά εμπόδια** για την περαιτέρω **διείσδυση** της διεσπαρμένης παραγωγής από **ΑΠΕ**.
- ❑ Επίσπευση των διαδικασιών για την ολοκλήρωση της **εγκατάστασης έξυπνων μετρητών**, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η ευελιξία Δικτύων και **όλοι** οι **καταναλωτές** να έχουν τη **δυνατότητα επιλογής** εναλλακτικού Ανεξάρτητου Προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας.

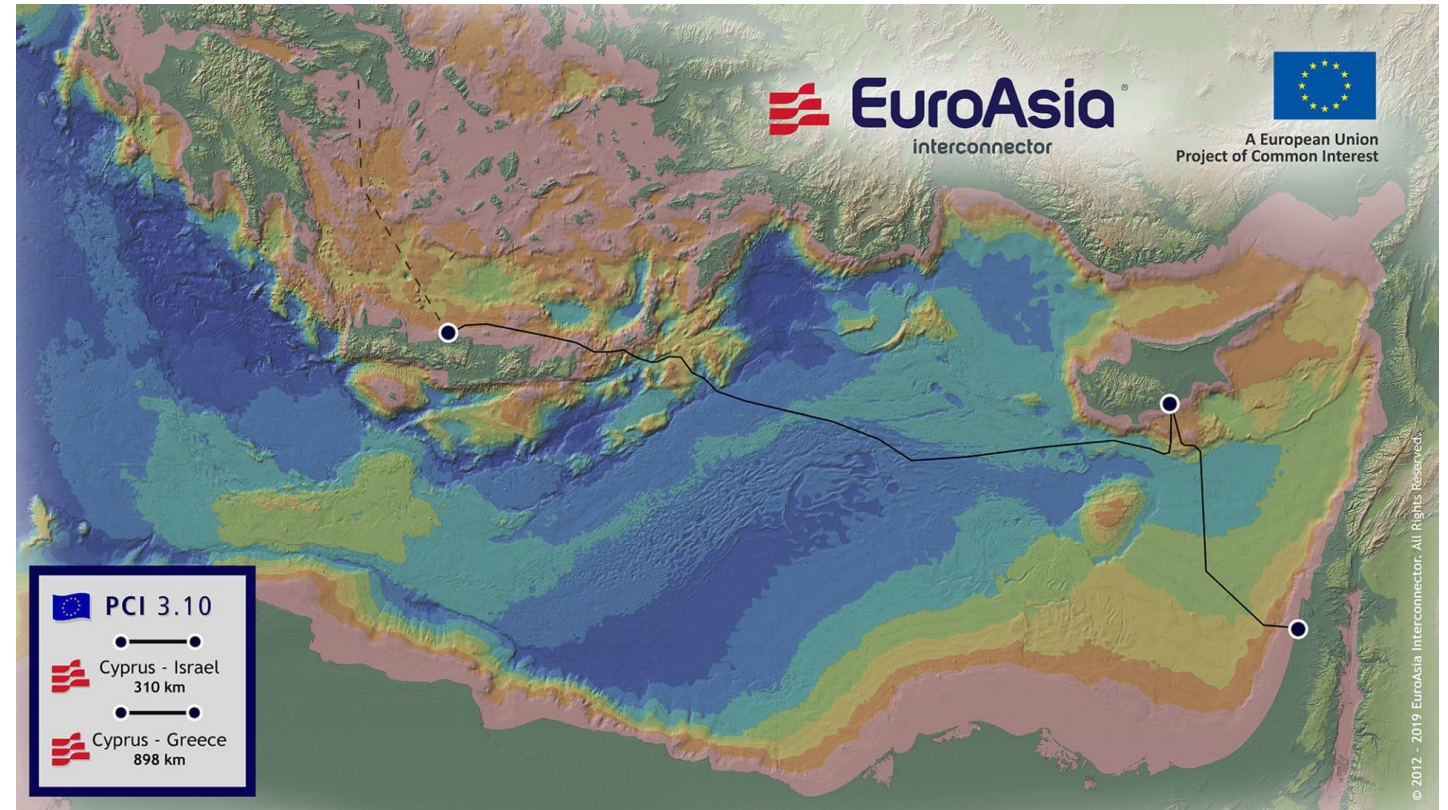
Έλευση Φυσικού Αερίου για Ηλεκτροπαραγωγή

- ❑ Το **Φυσικό Αέριο** αποτελεί αναγκαίο καύσιμο για την Ηλεκτροπαραγωγή και τη δραστηριοποίηση νέων συμβατικών παραγωγών.
- ❑ **Υποδομές** Φυσικού Αερίου σε περιοχές πέραν του Βασιλικού για εκμετάλλευση του **Σταθμού Παραγωγής Δεκέλειας**.

Ηλεκτρική Διασύνδεση Κύπρου

- Άρση ηλεκτρικής απομόνωσης
- Διατήρηση της **εγχώριας παραγωγής** για ενεργειακή και **εθνική ασφάλεια**
- **Δημοσιοποίηση** κόστους και **παραμέτρων λειτουργίας**

Σημαντικές μεταρρυθμίσεις και νέες νομοθεσίες

1. One-Stop-Shop για υποδομές

- Σύσταση και εγκαθίδρυση ενός λειτουργικού «one-stop shop» για το σχεδιασμό και ανάπτυξη των υποδομών των δικτύων ώστε να περιοριστεί η γραφειοκρατία και το κόστος συναλλαγής και να επιταχυνθούν οι σχετικές διαδικασίες.

2. Πλαίσιο λειτουργίας για αποθήκευση ενέργειας

- Υπό ετοιμασία από τη ΡΑΕΚ και ΔΣΜΚ.

3. Ανεξαρτησία και Αμεροληψία μονοπωλιακών δραστηριοτήτων Δικτύων

- Εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για Ανεξαρτησία του ΔΣΜΚ από ΥΕΕΒ και επαναξιολόγηση αποτελεσματικότητας Λειτουργικού Διαχωρισμού.

4. Άνοιγμα Ανταγωνιστικής Αγοράς Ηλεκτρισμού

- ΔΣΜΚ, ΥΕΕΒ και ΡΑΕΚ

 11^ο Κύπρος 2023
ενεργειακό
συμπόσιο

31 Οκτωβρίου 2023
The Royal Hall, Λευκωσία

Ευχαριστώ!

Φάνος Καραντώνης
Πρόεδρος ΣΑΗ & ΣΕΑΠΕΚ

